

Bezinning 284: Kom naar buiten!

Johannes 11,32-45 = 2 november Allerzielen

Het Woord

Zodra Maria op de plek kwam waar Jezus was en Hem zag, viel ze aan zijn voeten neer. Ze zei: 'Als U hier was geweest, Heer, zou mijn broer niet gestorven zijn!' Jezus zag hoe zij en de Joden die bij haar waren weeklaagden, en dat ergerde Hem. Diep bewogen vroeg Hij: 'Waar hebben jullie hem neergelegd?' Ze zeiden: 'Kom maar kijken, Heer.' Jezus begon ook te huilen en de Joden zeiden: 'Wat heeft Hij veel van hem gehouden!' Maar er werd ook gezegd: 'Hij heeft de ogen van een blinde geopend, Hij had nu toch ook de dood van Lazarus kunnen voorkomen?' Ook dit ergerde Jezus. Hij liep naar het graf, een spelonk met een steen voor de opening. Hij zei: 'Haal de steen weg.' Marta, de zuster van de dode, zei: 'Maar Heer, de stank! Hij ligt er al vier dagen!' Jezus zei tegen haar: 'Ik heb je toch gezegd dat je Gods grootheid zult zien als je gelooft?' Toen haalden ze de steen weg. Daarop keek Hij omhoog en zei: 'Vader, Ik dank U dat U Mij hebt verhoord. U verhoort Mij altijd, dat weet Ik, maar Ik zeg dit ter wille van al die mensen hier, opdat ze zullen geloven dat U Mij gezonden hebt.' Daarna riep Hij: 'Lazarus, kom naar buiten!' De dode kwam te voorschijn, zijn handen en voeten in linnen gewikkeld en zijn gezicht bedekt door een doek. Jezus zei tegen de omstanders: 'Maak de doeken los en laat hem gaan.' Veel Joden die naar Maria toe gekomen waren en gezien hadden wat Jezus deed, kwamen tot geloof in Hem.

Een woord bij het Woord

Marta en Maria vertegenwoordigen twee soorten mensen. Marta doorleeft de rouw en spreekt ook haar geloof uit in Jezus, de Heer: 'Ik geloof dat U de Messias bent, de Zoon van God die naar de wereld zou komen' (Johannes 11,27). Maria blijft echter in de rouw hangen en komt niet tot die geloofsbelijdenis. Wellicht gaan we er het best van uit, dat zowel Maria als Marta in ieder van ons aanwezig is.

De evangelist beschrijft drie grote gevoelens van Jezus bij het sterven van Lazarus: woede, verwarring en verdriet. De woede wordt een tweede keer genoemd. Door het sterven van Lazarus, botst Jezus met *de* dood, ook zijn eigen dood, die heel nabij is. Jezus is werkelijk mens geweest en deelde al die ervaringen, ook de meest negatieve.

In de dialoog horen we Jezus' bedoeling. Ze is dubbel. Enerzijds wil Hij aantonen dat men door het geloof de glorie van God zal zien. Dat zegt Hij tot Maria in het bijzijn van Marta en vele anderen. Anderzijds wil Hij dat men door de opwekking van Lazarus uit de dood zal geloven dat de Vader Jezus gezonden heeft. Dat zegt Hij tot de Vader en dus in een gebed, eveneens in het bijzijn van velen.

Jezus' Woord is effectief: het doet wat het zegt, net zoals Gods Woord bij het begin van de schepping effectief was. Zijn Woord doet leven! Al eerder in dit evangelie verwoordt Jezus het: 'De doden zullen de stem van Gods Zoon horen en wie Hem horen, zullen leven' (Johannes 5,25). Hier, bij de opwekking van Lazarus, wordt dus de daad bij het woord gevoegd. En Lazarus komt naar buiten!

En dan missen we antwoorden op onze menselijke vragen: wat heeft Lazarus gezegd?; hoe sprak hij over zijn verblijf in het graf?; hoe is het verder met hem gegaan?; hoe is hij gaan leven na deze indringende ervaring?; ... Onze aandacht moet dus op iets anders gericht worden. We krijgen twee grote elementen.

Vooreerst moeten ze Lazarus losmaken en hem laten gaan. Jezus bindt Lazarus dus niet aan zichzelf, maar maakt hem juist los, Hij maakt hem vrij. Dat wordt nog eens beklemtoond door het bevel hem te laten gaan. Lazarus moet zijn eigen leven kunnen leven, als een vrije man. Het zijn twee grondhoudingen die onze relaties met anderen in alle omstandigheden kunnen richten: mensen los maken van wat hen bindt en hen aan hun eigen vrijheid toevertrouwen, hun vrijheid respecteren en bevorderen.

Anderzijds gaan velen in Hem geloven. Zelfs dit sterk teken, het zevende in het Johannesevangelie, dwingt mensen niet om in Jezus te geloven. Want niet allen komen tot geloof in Hem.

Het Woord in mijn leven

In welke mate ben ik Maria, opgesloten in rouw? In welke mate Marta: ook gelovend in de verrijzenis? Welk gevoel is bij mij het sterkst tegenover de dood? Is de dood een aanleiding voor mij om Jezus als de Heer te geloven? Hoe versta ik dat Jezus' Woord doet leven? Hoe goed ben ik in het bevorderen van de vrijheid van anderen? Aanvaard ik dat sommigen niet in Jezus en zijn levengevend Woord geloven?

Bidden met het Woord

Heer,
Gij hebt de dood gekend:
Uw vrienden zijn gestorven
en zelf bent U bewust
naar de dood toegegaan.
Gij hebt onze gevoelens gedeeld:
woede, verwarring en verdriet.
Dat voelt U nog altijd
bij het sterven van elke mens.
Voor U is het duidelijk:
mensen horen niet in het graf,
maar in het leven
en in hun eigen vrijheid.
Daarom roept U de doden naar buiten,
het leven in, het leven voor eeuwig.
Versterk ons geloof
dat onze dierbare overledenen
door U thuis zijn gebracht
in hun definitieve vrijheid,
in het leven van Uw verrijzenis. Amen.

© Eric Haelvoet 2014